

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ФЛ

_____ Н.С. Саєнко
(підпис) (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2017 р.

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля

підготовки
спеціальності
форми навчання

бакалавра
усіх спеціальностей
денна

Ухвалено методичною комісією
Факультету лінгвістики
Протокол від 29.06.2017 р. № 10

Голова методичної комісії

_____ С.В. Ібрагімова
(підпис) (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2017 р.

Робоча програма кредитного модуля «Українська мова за професійним спрямуванням» для студентів усіх спеціальностей освітнього ступеня бакалавра, за денною формою навчання складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

Розробники робочої програми:

_____ ст. викладач Сидоренко Л. М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

_____ ст. викладач, к. пед. н. Тільняк Н. В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри української мови, літератури та культури

Протокол від «14» червня 2017 року № 11

Завідувач кафедри

_____ О. П. Онуфрієнко

« _____ » _____ 2017 р.

1. Опис кредитного модуля

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Галузь знань - усі	Назва навчальної дисципліни, до якої належить кредитний модуль – Українська мова за професійним спрямуванням	Форма навчання денна
Спеціальність - усі	Кількість кредитів ECTS – 2	Статус кредитного модуля: за вибором студентів
Освітній ступінь Бакалавр	Змістових розділів – 3	Цикл загальної підготовки Навчальні дисципліни соціально-гуманітарної підготовки
	Загальна кількість 60 год.	Рік підготовки: 1-й
		Семестр 1 або 2-й
		Лекції 18 год.
		Практичні 18 год.
		Самостійна робота 24 год.
Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 1,3	Вид та форма семестрового контролю: Залік	

Кредитний модуль “Українська мова за професійним спрямуванням” викладають для студентів технічних спеціальностей. Дисципліна належить до циклу загальної підготовки, навчальних дисциплін соціально-гуманітарної підготовки. Курс передбачає підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на високому рівні.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» разом з дисциплінами «Історія української культури», «Іноземна мова» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів компетентностей :

- здатність працювати з фаховими текстами;
- здатність конспектувати та анотувати наукові тексти;
- здатність застосовувати норми культури усного й писемного мовлення;

- здатність використовувати різноманітні вербальні і невербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування;
- здатність розуміти і використовувати різні складові національної культури.

2.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основних етапів формування, становлення і розвитку української мови;
- особливостей стилів та жанрів сучасної української літературної мови;
- основних норм сучасної української літературної мови;
- законів спілкування;
- основних засобів спілкування;
- видів документів за класифікаційними ознаками;
- правил оформлювання реквізитів документів;
- жанрів наукового мовлення
- особливостей оформлювання наукових текстів;
- типів та видів перекладу;
- основ редагування.

уміння:

- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- знаходити, аналізувати інформацію профільного спрямування;
- укладати тексти офіційно-ділового характеру;
- створювати навчально-наукові тексти в жанрах, які відповідають професійній підготовці.
- послуговуватися різними типами словників під час перекладу та редагування наукових текстів.
- скорочувати наукові тексти професійного спрямування,
- складати план, писати конспект, реферат тощо.
- робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;

досвід:

- у реалізації комунікативних намірів у професійному полі;
- у формуванні та структуруванні текстів наукового та офіційно-ділового характеру.
- у використанні різноманітних мовних засобів

3. Структура кредитного модуля

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практ.	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.				

Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування	4	2		2
Тема 1.2. Основи культури української мови.	6	2	2	2
Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови.	8	2	2	4
Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія	6	2	2	2
Разом за розділом 1	24	8	6	10
Розділ 2. Культура писемної наукової та ділової комунікації.				
Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності.	6	2	2	2
Тема 2.2. Переклад і редагування у науковій сфері.	4		2	2
Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	6	2	2	2
Разом за розділом 2	16	4	6	6
Розділ 3. Універсальні величини усного спілкування.				
Тема 3.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності	6	2	2	2
Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.	6	2	2	2
Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.	6	2	2	2
Разом за розділом 3	18	6	6	6
Залік	2	-	-	2
Всього годин	60	18	18	24

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Тема 1.1 Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного спілкування Лекція 1. Предмет та завдання курсу, Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови. Мова як суспільне явище.

	<p>Мовна політика в Україні. Функції мови.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мова і суспільство 2. Мовне законодавство в Україні. Державна мова в Україні 3. Історичне походження сучасної української літературної мови <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyrim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv 2. Закон Української РСР „Про мови в Україні” від 29 жовтня 1989 р.; №2494-ХІІ (реж. доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/8312-11)
2	<p>Тема 1.2. Основи культури української мови.</p> <p>Лекція 2. Ознаки культури мови. Типологія мовних норм. Соціолінгвістичний аспект культури мови. Етапи становлення українського правопису.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика ділового спілкування 2. Мовний етикет в професійному спілкуванні. 3. Суржик. Вплив мовного змішування на культуру мови. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук. І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyrim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv
3	<p>Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів.</p> <p>Лекція 3. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів. Становлення і розвиток наукового стилю української мови.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія становлення публіцистичного стилю української мови 2. Терміни, професіоналізми та їх ознаки.. 3. Традиції українського термінотворення і наукового словникарства <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: Підруч. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – С. 12-110. Реж. доступу: http://freelib.in.ua/load/78-1-0-615 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.106-121.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyrim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv
4.	<p>Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія</p> <p>Лекція 4. Термінологія і термінографія у науковій комунікації. Поняття терміна, його характеристика з погляду структури і походження. Термін як інструмент когнітивної діяльності. Термінологія обраного фаху. Кодифікація і стандартизація в царині термінології. Міжнародні терміносистеми. Роль термінології у науковій комунікації. Загальнономовна і наукова лексикографія.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транскрипція і транслітерація. 2. Калькування і запозичення термінологічних найменувань. 3. Електронні термінологічні словники. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семеног О.М. Культура наукової української мови./ О.М. Семеног. – К. Академія, 2010. – 216 с.

	<p>Реж. доступу: http://biblioteka-knig.net/yazykoznanie/19215-kultura_naukovo_ukransko_movi_-_semenog_o.html</p> <p>2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
5.	<p>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності. Лекція 5. Культура писемної наукової та ділової комунікації. Оформлювання результатів наукової діяльності. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору. Анотування, реферування питомих та іншомовних наукових джерел. Стаття як самостійний науковий твір. Правила бібліографічного опису Переклад і редагування у науковій сфері.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. 2. Оформлювання титульної сторінки наукової роботи. 3. Редагування текстів. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv 2. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – С. 38-54; 72-84.
6	<p>Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Лекція 6. Класифікація документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документа. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ділове листування. 2. Електронне ділове листування. 3. Вимоги до оформлювання сторінки документа. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко. – К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 154-159; 198-207. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/ 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.211-227; 236-258. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv
7.	<p>Тема 3.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності Лекція 7. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми спілкування. Основні закони спілкування. Гендерні закони спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування. Поняття ділового спілкування. Стилї та моделі ділового спілкування.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тенденції сучасного спілкування. 2. Невербальні засоби спілкування та їх вплив в інформаційному просторі 3. Евфемізм і перифраз у професійному спілкуванні <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В.

	<p>Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p> <p>3. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – С. 38-54; 72-84.</p>
8	<p>Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p> <p>Лекція 8. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Особливості усної комунікації. Стратегії поведінки в діловому спілкуванні. Особливості сприйняття, вивчення, розуміння співбесідника. Структура діалогу. “Мозкова атака”, “мозковий штурм”, “дерево рішень” як інтенсивні форми обговорення та ефективного вирішення професійних проблем.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Усний фаховий виступ. 2. Монолог. Діалог. Полілог. 3. Основні норми усного професійного мовлення. Українська орфоепія. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семенов О.М. Культура наукової української мови./ О.М. Семенов. – К. Академія, 2010. – 216 с. Реж. доступу: http://biblioteka-knig.net/yazykoznanie/19215-kultura_naukovo_ukrainsko_movi_-_semenog_o.html 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv
9	<p>Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Лекція 9. Риторика і мистецтво презентації. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Прийоми впливу на слухачів. Види публічного мовлення</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи історії розвитку риторики. 2. Видатні оратори світової та української культури. 3. Статус сучасної риторики. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.178-196.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyn_im_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv

5. Практичні заняття

Основні завдання циклу практичних занять – закріпити теоретичний матеріал, засвоєний у ході лекційної частини курсу; навчити студентів узагальнювати набуті знання для вирішення конкретних завдань (комунікативних, евристичних, креативних); виробити навички професійної етики.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1.2. Основи культури української мови. Практичне заняття 1. Мова як система. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови.. Основні функції мови. Комунікативні ознаки культури мови. СРС 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
2	<p>Тема 1.3.. Мовні особливості функціональних стилів. Науковий стиль у стильовій системі української мови. Практичне заняття 2. Стилістичне різноманіття української літературної мови. Текст у теорії лінгвостилістики. Стилістична однорідність тексту. Стилістична норма та її реалізація в професійних текстах. СРС 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
3	<p>Тема 1.4. Предмет та основні категорії термінознавства. Українська лексикографія Практичне заняття 3. Наукова термінологія: функції, структура, походження. Термін як інструмент когнітивної діяльності. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Терміни, професіоналізми та їх ознаки. Словотворення у царині термінології. Класичні мови і термінотворення. Роль терміна у науковому тексті. Словники у професійному мовленні. СРС 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>
4.	<p>Тема 2.1. Оформлювання результатів наукової діяльності. Практичне заняття 4. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору. Цитати і посилання в науковому тексті. Основні правила бібліографічного опису джерел. План, тези, конспект як важливий засіб організації інтелектуальної діяльності. Реферат. Основні вимоги до бакалаврської, магістерської, дипломної робіт. Наукова стаття. Вимоги ВАК до наукової статті. Науковий етикет. СРС 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук.,</p>

	<p>I.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p>
5	<p>Тема 2.2. Переклад і редагування у науковій сфері.</p> <p>Практичне заняття 5. Мовно-стилістичні особливості наукових текстів. Види і форми перекладу. Транскрипція і транслітерація. Українська латинка. Калькування і запозичення термінологічних найменувань.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., I.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p>
6	<p>Тема 2.3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Практичне заняття 6. Зміст та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документа. Синтаксисичні особливості офіційно-ділових текстів. Автобіографія. Резюме. Характеристика. Заява. Теоретичні основи правописних норм.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., I.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51. Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p> <p>2. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p>
7	<p>Тема 3.1.Спілкування як інструмент професійної діяльності</p> <p>Практичне заняття 7. Моделі спілкування. Тенденції сучасного спілкування. Особливості міжособистісного спілкування. Вербальні і невербальні засоби спілкування. Комунікативні бар'єри и спілкування, їх вплив у інформаційному просторі. Слухання і його роль в комунікації.</p> <p>СРС</p> <p>1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою.</p> <p>2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання)</p> <p>Література:</p> <p>1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. / Т.Б. Гриценко.– К.: Центр навч. літ-ри., 2005. – С. 208-290. Реж. доступу: http://www.twirpx.com/file/98980/</p> <p>2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., I.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannyam_-_shevchuk_sv</p>

8	<p>Тема 3. 2. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p> <p>Практичне заняття 8. Структурні особливості монологічного та діалогічного мовлення. Комунікативні характеристики монологу, діалогу, полілогу. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Види дискусії. “Мозковий штурм”, “мозкова атака”, “дерево рішень” як інтенсивні форми вирішення професійних проблем. Вербальні і невербальні засоби спілкування.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К. Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.146-166.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyanim_s_pryamuvannyam_-_shevchuk_sv
9	<p>Тема 3.3 Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Практичне заняття 9. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу, прийоми впливу на слухачів. Риторичні фігури. Мистецтво аргументації. Риторичний виступ (промова). Стилiстично-риторичний розбір. Сучасні типи презентації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу, прийоми впливу на слухачів</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичного матеріалу за темою. 2. Виконання домашнього завдання (вправи, практичні, творчі завдання) <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К. Вища шк., 2003. – С. 36-87. Реж. доступу: http://the-law.at.ua/load/inshi_pidruchniki/oratorske_mistectvo/macko_ritorika_2003/58-1-0-275 2. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.178-196.Реж. доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiyanim_s_pryamuvannyam_-_shevchuk_sv

6. Контрольні роботи

Мета контрольних заходів - виявити рівень набутих знань студентів та активізувати їх.

Для цього проводяться ті види контрольних робіт, які передбачені навчальними планами відповідних підрозділів. Рекомендується проводити дві експрес контрольні роботи (контрольна робота №1 за темами 1, 2, 3, 4 змістового модулю 1; контрольна робота № 2 за темами 5, 6, 7 змістового модулю 2 – див. дод. А).

Перевірка рівня знань, отриманих в ході вивчення навчальної дисципліни “Українська мова за професійним спрямуванням” здійснюється на заліку в кінці навчального семестру.

7. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Система рейтингових балів, критерії оцінювання та умови допуску до семестрової атестації наведено у «Положенні про рейтингову систему оцінки успішності студентів з кредитного модуля (дисципліни) «Українська мова за професійним спрямуванням».

8. Методичні рекомендації

В основу програми покладено функціональний принцип і комунікативний метод мовленнєвої діяльності, що пояснює мотивацію використання лексичних мовних засобів для обслуговування багатоаспектних сфер людської діяльності, з метою забезпечення ефективного засвоєння матеріалу і розвитку навичок усного і писемного мовлення студентів. Функціональний принцип дає можливість вивчати лексичні засоби з огляду на їх функціонування в різних мовних стилях, сферах діяльності, мовленнєвих ситуаціях. Для забезпечення поглиблених знань студентів з культури мови за професійним спрямуванням до курсу включено матеріали з методики пошуку текстової інформації, її аналітичної обробки та упорядкування професійно-орієнтованого лексичного матеріалу. Програма передбачає прищеплення студентам навичок застосування сучасних комп'ютерних технологій перекладу та редагування.

У ході розроблення робочої програми були враховані особливості навчальних планів лекцій та практичних занять різних факультетів.

Під час вивчення дисципліни потрібно орієнтуватися на самостійне опрацювання тем, а практичні заняття використовувати для проведення підсумкових робіт, тестів.

У ході вивчення дисципліни рекомендуємо розробити та використовувати проблемні, візуалізовані лекції, інтерактивні методи, ігрові і неігрові методи навчання, тестові форми контролю, комбіновані форми контролю (тести, індивідуальні завдання), самостійну роботу студентів, науково-дослідну роботу.

Наприклад, під час підготовки до з модуля слід враховувати особливості проведення Лекції 8 та Лекції 9. Частину матеріалу цих лекцій доцільно подавати у вигляді презентацій, а практичні заняття 8 та 9 проводити у вигляді дебатів та публічних виступів.

Для студентів заочної форми навчання слід розробити завдання у вигляді кейс-розробок. Ці завдання допоможуть перевірити як можна більше засвоєних знань та умінь студентів.

Програма передбачає підвищення рівня комунікативної компетенції студентів, що передбачає знання основ мовної поведінки людини, законів, правил і прийомів спілкування, знання основ полемічної майстерності і технологій публічного виступу, дотримання норм літературної мови, володіння мистецтвом ведення ділової бесіди, знання національних особливостей ділового спілкування, вміння і психологічну готовність ефективно виступати перед будь-якою аудиторією.

У ході розроблення робочої програми кредитного модуля (РПКМ) для факультетів слід враховувати особливості навчальних планів та використовувати запропоновану тематику лекцій та практичних занять, які подані у розгорнутому форматі. Під час опрацювання розділу 3 «Культура усного фахового спілкування» слід враховувати професійне спрямування факультетів для вибору питань, що оптимально відповідають комунікативним особливостям фахового поля.

Студенти до початку лекції можуть отримати опорні конспекти. Такі конспекти дозволяють студентів не витратити час дублювання інформації. Під час проведення практичних студенти мають можливість працювати з матеріалом, який вивчається в інтерактивному режимі, тобто впливати на роботу інформаційного засобу.

Виконуючи вправи і практичні завдання, студенти повинні отримати ті вміння, які необхідні для написання текстів різних стилів, документів, виступів. Ці вміння дозволять їм вдосконалити власне мовну майстерність, вільніше спілкуватися з людьми; навчитися конкретним різновидам мовних дій: зробити доповідь, прочитати лекцію, взяти участь в діловій розмові, виголосити тост, привітання, сказати комплімент, висловити публічно і довести свою думку, переконати в своїй правоті, розуміти потреби аудиторії та співрозмовника.

Під час планування практичних занять варто орієнтуватися на те, щоб на занятті було 80% практики і лише 20% теорії. Тобто, студенти мають виконувати низку практичних завдань, імпровізувати, робити короткі виступи. Пріоритетними темами аудиторних занять є проблеми усного фахового мовлення. Значну увагу слід приділяти не лише мовному наповненню виступів, а й невербальному складнику повідомлення. Невеликі публічні виступи слід проводити на кожному практичному занятті (починаючи від самопрезентації, до тривалого публічного виступу).

9. Рекомендована література

9.1. Базова

1. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навч. посіб. / Т.Б. Гриценко – Вінниця: Нова книга, 2003. – 480 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/98980/>
2. Зарицький М.С. Переклад: створення та редагування. / М.С. Зарицький – К.: Парламентське в-во, 2004. – 120 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/227851/>
3. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування: Навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с.
4. Мацько Л.І. Риторика: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/30201/>
5. Мацько Л.І. Стилїстика української мови: Підруч. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/155138/>
6. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Вища шк., 2000. – 271 с.
7. Шевчук С.В. Практикум української мови: Модульний курс: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., Т.М. Лобода – К.: Вища шк., 2006. – 326 с. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/479292/>
8. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу: http://futurestudents.at.ua/Dowlands/Shevchuk_S_V_Klimenko_I_V_Ukrayinska_mova_za_p.pdf

9.2. Допоміжна

1. Глущик С.В. Сучасні ділові папери: Навч. посіб. / С.В. Глущик, О.В. Дияк, С.В. Шевчук – К.: А.С.К., 2002. – 400 с.
2. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підруч. / М.П. Кочерган. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 368 с.
3. Культура фахового мовлення: Навч. посіб. / За ред. Н.Д. Бабич. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 496 с.
4. Мацько Л.І. Культура української фахової мови: Навч. посіб. / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К.: «Академія», 2007. – 360 с.
5. Михальчук О.І. Мовна поведінка в електронному інформаційному просторі // Соціолінгвістичні студії. – К.: ВД «Бураго», 2010. – С. 200-205.
6. Молдован В.В. Риторика загальна та судова: Навч. посіб. – К.: «Юрінком», 2002. – 416с.
7. Непийвода Н.Ф. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). / Н.Ф. Непийвода. – К.: Міжнародна фінансова агенція, 1997. – 303 с.
8. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навч. посіб. / Я. Радевич-Винницький – К.: Знання, 2006. – 291 с.
9. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2004. – 824 с.

10. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. – К.: Наукова думка, 2007. – 288 с.
11. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навч. посіб. / Ф.І. Хміль. – К.: «Академвидав», 2004. – 280 с.
12. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навч. посіб. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008. – 424 с.
13. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підруч. / С.В. Шевчук. – К.: Арій, 2008.
14. Шевчук С.В. Практикум з українського ділового мовлення: Навч. посіб. / С.В. Шевчук., О.О. Кабиш – К.: Арій, 2008. – 160 с.
15. Шевчук С.В. Українська мова. Комплексна підготовка до тестування: Навч. посіб. / С.В. Шевчук, О.О. Кабиш, І.В. Клименко. – К.: Арій, 2008. – 640 с.

10. Інформаційні ресурси

Словники

1. <http://ulif.mon.gov.ua> (Електронні термінологічні словники. Структура і принципи роботи інформаційно-лінгвістичної системи “Український лінгвістичний портал” МОНМС України)
2. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
3. <http://dict.linux.org.ua> (Проект англійсько-українського словника технічних термінів)
4. <http://slovo.ridne.net> (Електронні версії словників термінографічної серії *Слово Світ*)
5. <http://www.slovnyk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
6. <http://r2u.org.ua>; <http://krym.linux.org.ua> (Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського)
7. <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (Російсько-український словник сталих виразів)
8. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)

Інші сайти

1. www.dssu.gov.ua (Держспоживстандарт України)
2. http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_structure.htm (Організаційна структура, концептуальні засади і напрями діяльності Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології (ТК СНТТ))
3. www.ukrndnc.org.ua (ДП “УкрНДНЦ”)
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (законодавство України)
5. www.msu.kharkov.ua/tc (Галузевий термінологічний центр)
6. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
7. <http://pravopys.vlada.kiev.ua> (Інтернет-сторінка, присвячена мовним питанням)
8. www.domivka.net/forum/archive/index.php/t-6037.html (Р. Рожанківський. Синтаксично-стилістичні риси науково-технічної мови);